

Avesztai nyelv

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

Az **avesztai** vagy **aveszta nyelv** (korábban: **zend**) az indoeurópai nyelvcsalád indoíráni ágán az óíráni nyelvek csoportjában a zoroasztriánus szentírás nyelvhasználatából ismeretes, azaz az *Avesztából*, amelyből a neve is származik. Kelet-íráni nyelvként a legkorábbi íráni nyelvek közé tartozik, amely a délnyugati óperzsával együtt alakult ki. Nyelvészeti tanulmányok alapján kb. Kr. e. 1200 és Kr. e. 600 között használták. Kb. Kr. e. 400 követően az Avesztát csak szóban adták át, a zoroasztriánus papok kultikus nyelve volt, amíg le nem írták a teljes szentírást.

Kétféle dialektust különböztethetünk meg:

- "gátha dialektus", a szöveg legrégebbi részeinek nyelve
- "újabb aveszta" vagy "klasszikus" dialektus, ezen a nyelven olvasható az *Aveszta* legnagyobb része.

A "gátha dialektus", *Zarathusztának* és követőinek nyelve, nyelvtani szerkezetében tisztán megmaradt. Az "újabb aveszta" nyelvváltozat, főleg kései összeállításában nyelvi hanyatlást mutat, ami sok helyütt a ragozási sorok zavarosságában mutatkozik meg. A nyelvi pontatlanságok valószínűleg a másolási folyamat alatt keletkeztek.

Az aveszta nyelv ősi voltát a *védikus szankszkrithez* hasonlíthatjuk. Szoros kapcsolatot mutat a szanszkrittel, bár egyénileg igen különbözik is tőle. Mindkét nyelv az indoíráni nyelvcsalád tagja.

Írásrendszer

A nyelv ábc-je jóval későbbi, mint maga a nyelv. A betűk a *szászánida* uralkodók korában használt *pahlaviból* származnak, amikor is a szövegeket lejegyezték és kiadták. Az írást jobbról balra olvassuk.

Fonológia

magánhangzók:

a ā ə ē e ē o ō ā q i ī u ū

mássalhangzók:

aveszta nyelv

Nyelvcsalád indoeurópai nyelvcsalád
indoíráni ágán
íráni nyelvek
aveszta

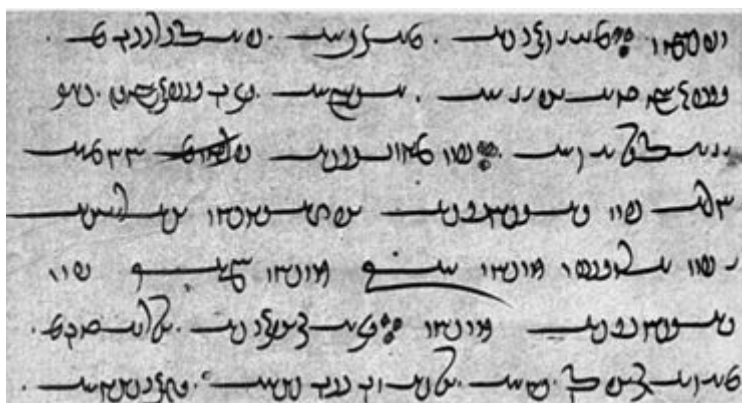
Írásrendszer avesztai abc (pahlavi)

Nyelvkódok

ISO 639-1 ae
ISO 639-2 ave
ISO 639-3 ave (<http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=ave>)

A Wikimédia Commons tartalmaz *Avesztai nyelv* témájú médiaállományokat.

k g γ x x^w č ĵ t d δ θ ƚ p b β f
ŋ ŋ^w ŋ ŋ^h n m y w r s z š ž h

Hivatkozások

Jegyzetek

Fordítás

- Ez a szócikk részben vagy egészben az *Avestische Sprache* című német Wikipédia-szócikk ezen változatának (https://de.wikipedia.org/wiki/Avestische_Sprache?oldid=169052562) fordításán alapul. Az eredeti cikk szerkesztőit annak laptörténete sorolja fel.

A lap eredeti címe: „https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=Avesztai_nyelv&oldid=21055463”

A lap utolsó módosítása: 2019. március 6., 11:46

A lap szövege [Creative Commons Nevezd meg! – Így add tovább! 3.0](#) licenc alatt van; egyes esetekben más módon is felhasználható. Részletekért lásd a [felhasználási feltételeket](#).